

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/117/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1387899124
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Walterová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1387899124.4

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Walterovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Evy Mészárosovej, v právnej veci žalobkyní v 1.rade: K. L. Z. U. O. H. Á. , U. N.K. X.X.XXXX, F. R. R., O. Č.. XXX/X K., zastúpená JUDr. Helenou Čerešňovou, advokátkou, Svätý Jur, Horné predmestie č. 216/16, v 2. rade: C. L. Z. U. O. H. Á. , U. N. X.XX.XXXX, F. R. R., O. Č.. XXX/X K., zastúpená JUDr. Luciou Nováčkovou, advokátkou, Ivanka pri Dunaji, Pluhová č. 8, proti žalovaným v I. rade: C.. H. L. Z. U. O. H. Á., U. N. X.X.XXXX, F. R. R., O. Č.. XXX/X, v II. rade: G.. O. L. Z. U. K. , U. N.K. XX.X.XXXX, F. R. L. U. A., G. T. Č.. XXXX/XX, obaja zastúpení JUDr. Alexandrou Machanovou, advokátkou, Senec, Lichnerova č. 22, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, na odvolanie žalovanej v I. rade proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 3. novembra 2020, č.k. 11 C 182/1987-566, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 3. novembra 2020, č.k. 11 C 182/1987-566,
z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 3.11.2020, č.k. 11 C 182/1987-566 (v poradí druhom), I. podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území Bernolákovo, zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, vedenom Okresným úradom E., katastrálny odbor, obec R., katastrálne územie R., ako parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parcelné č. XXXX/X o výmere 320 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie; parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parcelné č. XXXX/XX o výmere 884 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie; parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape, parcelné č. XXXX/XX o výmere 478 m2, druh pozemku záhrada, zrušil; II. parcelu registra „C“ evidovanú na katastrálnej mape, parcelné č. XXXX/X o výmere 204 m2, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie špecifikovanú v geometrickom pláne č. X/XX, vypracovaného znalcom z odboru geodézie Ing. C. T. zo dňa 28.6.1988, ktorý bol úradne overený Správou geodézie a kartografie v Bratislave, Stredisko geodézie Bratislava - vidiek pod č. XX/XX, dňa 29.6.1988 a ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť rozsudku, prikázal do podielového spoluvlastníctva žalobkyne v 1. rade o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 3/4 k celku a žalobkyne v 2. rade o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/4 k celku; III. parcelu registra „C“ evidovanú na katastrálnej mape, parcelné č. XXXX/XX o výmere 581 m2, druh pozemku záhrada, špecifikovanú v geometrickom pláne č. 6/88, vypracovaného znalcom z odboru geodézie Ing. C. T. zo dňa 28.6.1988, ktorý bol úradne overený Správou geodézie a kartografie v Bratislave, Stredisko geodézie Bratislava - vidiek pod č. XX/XX, dňa 29.6.1988 a ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť rozsudku, prikázal do podielového spoluvlastníctva žalobkyne v 1. rade o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 3/4 k celku a žalobkyne v 2. rade o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/4 k celku; IV. parcelu registra „C“ evidovanú na katastrálnej mape, parcelné č. XXXX/XX o výmere 897 m2, druh pozemku záhrada, špecifikovanú v geometrickom pláne č. X/XX vypracovaného znalcom z odboru geodézie Ing. C. T. zo dňa 28.6.1988, ktorý bol úradne overený Správou geodézie a kartografie v Bratislave, Stredisko geodézie Bratislava - vidiek pod č. XX/XX, dňa 29.6.1988, ktorý tvorí

neoddeliteľnú súčasť rozsudku, prikázal do podielového spoluvlastníctva žalovanej v I. rade o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2 k celku a žalovaného v II. rade o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2 k celku; V. žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na finančné vyrovnanie titulom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva; VI. žalovaným v I., II. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne uhradiť žalobkyniam v 1., 2. rade náhradu trov konania v plnej výške. Vychádzal zo žaloby doručenej súdu dňa 4.11.1987, ktorou sa obe žalobkyne domáhali zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k špecifikovaným nehnuteľnostiam tak, že spoluvlastníkmi vytvorených parciel č. XXXX/XX a č. XXXX/XX o celkovej výmere 784,9 m² sa stanú oni, podľa geometrického plánu č. XXX-XXX-XXX/XX a žalovaní v I., II. rade sa stanú vlastníkami pozemku parcela č. XXXX/XX a č. XXXX/X. Žalobkyne v 1., 2. rade žalobu odôvodnili tým, že na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava - vidiek č.k. (správne sp.zn., poznámka odvolacieho súdu) T 32/82, bola E. L., narodená dňa XX.X.XXXX, odsúdená pre trestný čin opustenia republiky s tým, že jej majetok prepadol v prospech štátu. Majetok pozostával z vlastníctva 1/6 rodinného domu, ktorý v súčasnosti užíva žalovaná v I. rade, ktorý je označovaný ako dom č. 9, ako aj spoluvlastnícky podiel vo výške 1/6 pozemkov v katastrálnom území R., parcela č. XXX/XX, č. XXXX/IX a č. XXX/X. Vlastníkom ideálnej polovice týchto pozemkov bol manžel žalobkyne (pravdepodobne v 1. rade, poznámka odvolacieho súdu), ktorý zomrel v roku 1981. Podľa uznesenia Krajského súdu v Bratislave č.k. 16 Co 187/87-143, v dedičskom konaní prepadla v prospech štátu ešte 1/10 predmetných pozemkov. Žalobkyňa v 1. rade s manželom postavili dom, ktorý užíva so žalobkyňou v 2. rade. V dedičskom konaní okrem tohto domu zdedili 1/10 pozemkov, čo spolu predstavuje 336,4 m². Celý pozemok, skladajúci sa z troch uvedených parciel, má celkovú výmeru 1.682 m². Navrhla, aby spolu s pozemkami, ktoré zdedili, t.j. každá 1/10 a časťami, ktoré odkúpila od štátu, sa vytvorí pozemok v celkovej výmere 784,9 m² s tým, že budú s dcérou podielovými vlastníkami novovytvorených parciel č. XXXX/IX a č. XXXX/XX o výmere 784,9 m², vytvorených podľa geometrického plánu zo dňa 28.9.1987, č. XXX-XXX-XXX/XX.

2. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie výsluchom žalobkyne v 1. rade, žalovanými v I., II. rade, svedkyne, oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav. V predmetnej veci bolo prvý krát rozhodnuté rozsudkom zo dňa 19.9.1988, č.k. 11 C 182/1987-106, ktorým bolo zrušené a vyporiadané podielové spoluvlastníctvo strán sporu; do spoluvlastníctva žalobkyne v 1. rade v podiele 3/4 a žalobkyne v 2. rade v podiele 1/4 bola prikázaná parcela č. XXXX/X, zastavaná plocha o výmere 204 m² a parcela č. XXXX/XX, záhrada o výmere 581 m²; do vlastníctva žalovaných bola prikázaná parcela č. XXXX/XX zastavaná plocha o výmere 897 m², každému v podiele 1/2, podľa geometrického plánu č. X/XX, vypracovaného Ing. C. T.. Odvolací súd rozhodnutím zo dňa 12.12.1988, č.k. 14 Co 452/1988-125, napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že súd prvého stupňa sa nezaoberal možnosťou zriadenia vecného bremena a rozdelenie pozemkov bez riešenia otázky prístupovej cesty k domu žalovaných nie je správne, žalovaní do domu prechádzajú cez pozemok žalobcov, iný prístup nemajú a súd vykonal rozdelenie tak, že žalovaní nemajú zabezpečený prístup do rodinného domu. Žalobkyňa v 1. rade na pojednávaní v roku 1988 uviedla, že v roku 1980 bol navezený štrk na hraničnú čiaru pozemku za účelom vybudovania cesty, ktorá vybudovaná nebola a vedie len do úrovne hraničného múru domu. Potvrdila, že na parcele č. XXXX/XX sa nachádza jazero, ktoré označila ako bačorinu. Na hodnotu porastov bol robený v dedičskom konaní po nebohom manželovi znalecký posudok, mnohé stromy boli medzičasom vyklčované. Kúpnu zmluvou odkúpila podiel od štátu a dala vypracovať nový geometrický plán. Parcela č. XXXX/X má prístup z ulice, nachádza sa tam staré pletivo a obaja žalovaní majú možnosť tam vybudovať samostatný vchod. Medzi stranami sporu nedošlo k dohode o sporných otázkach a prechod cez bránu a vchod, ktorý je v bezprostrednej blízkosti jej rodinného domu ju veľmi vyrušuje. Žalovaná v I. rade vo výpovedi žiadala, aby súd vyporiadal aj investície do pozemkov, pretože súčasť tvoria i porasty vysadené na parcelách, súčasťou pozemkov je aj opltenie spolu s bránami a prístupová cesta. Ona používa ako vstupnú bránu práve vchod pre motorové vozidlo, žiadala pri zrušení podielového spoluvlastníctva zriadenie práva prechodu práve tejto cesty, nakoľko zriadenie novej cesty na novovytvorenej parcele by bolo značne nákladné, neekonomické a spôsobilo by vyrúbanie veľkého množstva porastov vysadených na nehnuteľnosti. Svedkyňa H. V., suseda, tvrdila, že pri hornom dome, v ktorom býva žalobkyňa, je vstupná brána a od tejto brány vedie cesta, avšak nevedela, že až do úrovne nižšieho domu, ktorý užíva žalovaná. Potvrdila, že má vedomosť, že žalovaná nepoužíva vchod z hlavnej brány, ale domov chodíva vchodom na hranici pozemkov, kde však nie je vybudovaná brána a vedie tam štrkový chodník; vzťahy medzi stranami sporu sú veľmi zlé. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 25.4.1988 nariadil znalecké dokazovanie, úlohou znalca bolo vykonať obhliadku sporných nehnuteľností, vyjadriť sa či sú reálne deliteľné a vypracovať geometrický plán s

vyznačením možnosti reálnej del'by, s prihliadnutím na najúčelnejšie využitie nehnuteľností. Znalec Ing. C. T. v znaleckom posudku zo dňa 28.8.1988 uviedol, že pozemky sú reálne deliteľné. Nakoľko celková situácia neumožňuje uvažovať s viacerými alternatívami, vypracoval rozdelenie tak, že nová hranica je vedená pozdĺž múru pôvodného domu, rovnobežne s hranicou parcely č. XXXX/XX.. Pri vyčíslení hodnoty sporných nehnuteľností odporúčal zohľadniť pri finančnom vyrovnaní investície na vykonanie úprav po rozdelení pozemku, najmä vybudovanie brány a prístupovej cesty k pôvodnému domu. Znalec Ing. K. E. vypracoval znalecký posudok č. 57/88, dňa 31.8.1998 (pravdepodobne 1988, poznámka odvolacieho súdu), v ktorého závere uviedol, že reálna del'ba nehnuteľností bez zriadenia vecného bremena je uskutočniteľná len realizáciou vyvolených investícií, a preto v posudku vypracoval návrhy riešení. Pri variante, ktorý spočíval v tom, že by došlo k reálnemu deleniu, bez zriadenia vecného bremena, bude nutné vybudovať prístupovú cestu do garáže domu č. 9, pričom toto riešenie by predstavovalo náklady, ktoré vyčíslil na sumu 21.714,- Kčs a zároveň uviedol že je potrebné vyrúbať trvalé porasty, čo vyčíslil na sumu 1.268,- Kčs. Žalovaná (pravdepodobne v I. rade, poznámka odvolacieho súdu) so znaleckým posudkom Ing. C. T. nesúhlasila, za riešenie situácie považuje zriadenie vecného bremena. Podľa nej zo znaleckého posudku vyplýva, že musí vybudovať cestu tak, že sa úplne zasype rybník, čo predstavuje nákladné stavebné úpravy, navrhované geometrické rozdelenie porušuje stavebné predpisy a pre ňu znamená nákladné ekonomické investície a ekologické zásahy. Znalec Ing. K. E. pred súdom uviedol, že cesta, ktorá pokračuje od domu žalobkyne je len pre peších, nakoľko je z časti zasypaná štrkom, značne znehodnotená, zarastená burinou. Po zrušení a vrátení veci súdu prvého stupňa bol vypočítaný znalec Ing. C. T., ktorý tvrdil, že riešenie, ktoré navrhol je jediným riešením. Žalovaná argumentovala plynovým vedením a jazierkom, cez ktoré nemôže vybudovať prístupovú cestu, bolo však zistené, že jazierko je v podstate iba bačorina a plynové vedenie nie je prekážkou. Žalovaná v I. rade na pojednávaní konanom dňa 18.1.1988 uviedla, že s návrhom na vyporiadanie nesúhlasí, potvrdila, že žalobkyňa jej bráni prechádzať cez zriadený vchod, ktorý je na parcele č. XXXX/X . a je nútená prechádzať cez urobenú dieru v plote. Žalobkyňa užíva dom bližšie pri ulici a záhradu zriadenú za ním, ona užíva dom postavený vzadu, ide o pôvodný rodičovský dom a záhradu nachádzajúcu sa pred ním. Medzi parcelami č. XXXX/XX a č. XXXX/XX je vybudovaná príjazdová cesta od ulice až k jej domu i pre motorové vozidlá, záhradu pred rodinným domom užíva spoločne s bratom. Žalovaný v II. rade na uvedenom pojednávaní konštatoval, že s návrhom nesúhlasí, spolu so sestrou užíva záhradu nachádzajúcu sa pred rodinným domom cez víkendy a dovolenky. Medzi parcelami č. XXXX/XX a č. XXXX/XX je vybudovaná príjazdová cesta od ulice až k rodičovskému domu, iná príjazdová cesta nie je. Potvrdil, že žalobkyňa v minulosti bránu uzavrela, ani po zásahu príslušných orgánov ju neotvorila, preto žalovaná musela prestrihnúť drôt, cez ktorý chodí do domu. Prvoinštančný súd zistil, že Miestny národný výbor Bernolákovo dňa 16.3.1988 potvrdil, že na pozemku parcela č. XXXX/XX, kde je vstupná brána pre dom č. X. a č. X, bol v minulosti vybudovaný vchod, ktorý je od domu č. 6 vzdialený cca 1 meter a končí na úrovni zadnej časti domu. Pokračovanie od domu č. X k domu č. X je iba po vyšliapanej pôde, bez prípadných zhutňovacích materiálov (štrk, betón, dlažba). Zo stanoviska súdneho znalca zo dňa 7.3.1989 vyplýva, že na priestoroch, kde má byť komunikácia k rodinnému domu, je vedená prípojka zemného plynu. Vedúci odboru územného plánovania Okresného národného výboru Bratislava uviedol v stanovisku zo dňa 7.4.1989, že odporúča reálne rozdelenie pozemkov podľa návrhu súdneho znalca Ing. C. T. s možnosťou vybudovania samostatných prístupov k jestvujúcim rodinným domom, v prípade riešenia prístupu k rodnému domu na parcele č. XXXX/XX odporučil čiastočnú alebo úplnú likvidáciu močiara na tejto parcele. Uznesením č.k. 11 C 182/1987-171, zo dňa 2.10.1989, súd konanie prerušil do skončenia konania vedeného pod sp.zn. D 1023/85, ktoré bolo potvrdené odvolacím súdom rozhodnutím zo dňa 28.2.1990; uznesením zo dňa 12.1.2014, č.k. 11 C 182/1987-390, bolo rozhodnuté o pokračovaní v konaní. Ďalším uznesením zo dňa 16.9.2014, č.k. 11 C 182/1987-418, bolo znova konanie prerušené do skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava III. pod sp.zn. 21 C 67/2014 (o určenie vlastníctva k predmetným pozemkom), rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.10.2014; uznesením zo dňa 10.12.2019, sp.zn. 11 C 182/1987, bolo rozhodnuté o pokračovaní v konaní.

3.1. Po právnej stránke súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 141, § 142 ods. 1, ods. 3 Občianskeho zákonníka a dôvodil tým, že považoval za preukázané, že strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, parcela č. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 320 m², parcela č. XXXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 884 m² a parcela č. XXXX/XX, záhrada o výmere 478 m²; žalobkyňa v 1. rade v podiele 11/30, žalobkyňa v 2. rade v podiele 1/10, žalovaná v I. rade v podiele 8/30 a žalovaný v II. rade v podiele 8/30. Právny vzťah k stavbe evidovanej na pozemku parcela č. XXXX/X je evidovaný na liste vlastníctva

č. XXXX. Vlastníkom domu súpisné č. XXX sú žalobkyňa v 1.rade v podiele 3/4 a žalobkyňa v 2. rade v podiele 1/4.; právny vzťah k stavbe evidovanej na pozemku parcela č. XXXX/XX je evidovaný na liste vlastníctva č. XXXX. Vlastníkom domu súpisné č. XXX sú žalovaná v I. rade v podiele 2/6, žalovaný v II. rade v podiele 2/6 a E. L. v podiele 2/6. Žalovaná v I. rade nesúhlasila s riešením navrhovaným žalobkyňami, pretože nemá bráničku, ani cestu k garáži. Navrhla dva spôsoby riešenia, a to pôvodný stav a zriadenie vecného bremena alebo zriadenie cesty s prístupom k garáži, ale táto alternatíva si vyžaduje finančnú kompenzáciu vo výške 20.000,- € na vybudovanie komunikácie. Pre odstránenie pochybností o aktuálnosti a použiteľnosti geometrického plánu č. X/XX, vyhotoveného znalcom z odboru geodézie Ing. C. T. zo dňa 28.6.1988, ktorý bol úradne overený Správou geodézie a kartografie v Bratislave, Stredisko geodézie Bratislava - vidiek pod č. 16/88, dňa 29.6.1988 obe žalobkyne uviedli, že plán nemá stanovený žiadny časový limit dokedy sa môže použiť na právne úkony, jedinou podmienkou pre platnosť a zapisateľnosť geometrického plánu do katastra nehnuteľností a aj pre príslušný list vlastníctva č. XXX je, aby sa od jeho vyhotovenia nezmenil jestvujúci stav katastra nehnuteľností. Nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom rozdelenia nie sú k dnešnému dňu dotknuté žiadnou zmenou oproti stavu keď bol vypracovaný geometrický plán Ing. T.. Žalobkyňa v 2. rade predložila nový znalecký posudok č. XXX zo dňa 29.9.2020 vypracovaný znalcom Ing. Y. L., znalcom z odboru stavebníctvo, v ktorom znalkyňa uviedla, že podľa riešenia Ing. C. T. v navrhovanom geometrickom pláne sú pozemky rozdelené medzi spoluvlastníkov, ktorí užívajú nehnuteľnosti tak, aby čo najmenej zasiahol užívanie estetického jazierka, ale zároveň zachoval podielové spoluvlastníctvo. Toto riešenie reálneho rozdelenia pozemkov je bez finančného vyrovnania, čiže každá strana dostane presne svoj podiel na pozemkoch, ktorý budú môcť riadne užívať. Pri takomto rozdelení pozemkov je zachovaný prístup k oboj nehnuteľnostiam od ulice Obilná, nie je relevantné, že jedna strana nemá vybudovanú cestu k rodinnému domu. Takéto rozdelenie umožňuje oboj stranám sporu prístup k verejnej komunikácii. Pozemky sú zároveň rozdelené kríkovým porastom, stromami a zvyškami plotu, t.j. sú fakticky rozdelené a každá strana sporu užíva svoju časť. Prístupovú cestu pozdĺž plotu cez pozemky parcela č. XXXX/X a č. XXXX/XX je možné vybudovať. Plynové potrubie, údajne vedené popri plote, nie je dôvodom na znemožnenie vybudovania takejto prístupovej komunikácie. Je tam dostatočný priestor i bez zásahu do okrasného jazierka, alebo s minimálnym zásahom, okrasné jazierko neplní žiadnu z úloh uvedených žalovanou v I. rade. Okrasné jazierko je umiestnené cca 40 m od vodného toku Čierna voda a nie je izolované. Už samotný tento fakt z hľadiska hydrologického hovorí o spojených nádobách, kde sa hladina okrasného jazierka a hladina vody vo vodnom toku vzájomne ovplyvňujú do takej miery, že neplní funkciu odvodnenia okolitého terénu. Na obhliadke nebolo identifikované žiadne zariadenie na odber, prípadne na dotovanie estetického jazierka vodou. Okrasné jazierko nie je užívané ani na kúpanie, je naozaj len estetickou záležitosťou, nemá žiadnu funkčnú hodnotu. Riešenie na rozdelenie pozemkov inak než je uvedené v znaleckom posudku č. X/XX B.. C. T. je samozrejme možné, ale všetky iné riešenia oveľa viac zasahujú do jazierka, sú aj možnosti, pri ktorých nebude rozdelenie spravodlivé a strany si musia vzájomne finančne vysporiadať zmenšenie alebo zväčšenie svojho vlastníctva. Namietaná skutočnosť, že riešenie odporuje vyhláske FM č. 83/1976 Zb. pre technický a investičný rozvoj nie je dôvodné, nakoľko táto vyhláška bola zrušená a nahradená vyhláškou MŽP SR č. 532/2002 Z.z. Rodinný dom žalovaných bude mať pri rozdelení pozemkov podľa navrhovaného geometrického plánu Ing. T. zabezpečený prístup k domu z ulice. Prístupovú komunikáciu je možné postaviť aj bez zasypania okrasného jazierka. Podľa Ing. T. medzi jazierkom a plotom je vzdialenosť 3,30 m, čo na jednosmernú prístupovú cestu k rodinnému domu stačí. Plynové potrubie údajne vedené pozdĺž hranice s parcelou č. XXXX/XX nie je prekážkou, aj pokiaľ by prechádzalo pod komunikáciou. Navrhované riešenie rozdelenia parciel neodporuje stavebným predpisom, obe stavby rodinných domov následkom rozdelenia parciel budú mať zabezpečený prístup z verejnej ulice. Prvoinštančný súd konštatoval, že právna úprava zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva v Občianskom zákonníku vychádza zo zásady, že nikoho nemožno nútiť, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu. Keďže v prejednávanom prípade nedošlo k dohode spoluvlastníkov o jeho zrušení a vyporiadaní, podielové spoluvlastníctvo zrušil. Rozdelenie nehnuteľností je prvým a prednostným spôsobom vyporiadania podielového spoluvlastníctva a v spore bol predložený znalecký posudok, ktorého záver bol jednoznačný. Nehnuteľnosti sú reálne deliteľné a znalec navrhol riešenie vyporiadania podielového spoluvlastníctva, ktoré je vyjadrené v geometrickom pláne. Uvedené riešenie kopíruje veľkosť spoluvlastníckych podielov a ponecháva nehnuteľnosť v užívaní tým, ktorí ju doteraz aj užívali. Osvojil si i závery znaleckého posudku podloženého žalobkyňami, z ktorých vyplýva, že každé iné riešenie rozdelenia pozemkov, ako riešenie navrhované Ing. T., je horšie a menej spravodlivé, t.j. buď viac zasahujú estetiku jazierka, alebo vedú k nutnosti finančného vysporiadania, čím sa otvára priestor pre ďalšie otázky, s ktorými by

bolo potrebné sa vysporiadať. Vzhľadom na skutočnosť, že súdne konanie je vedené od roku 1987, stotožnil sa s názorom žalobcov, že otváranie priestoru pre ďalšie otázky je neehospodárne, akékoľvek iné riešenie rozdelenia pozemkov oproti riešeniu navrhovanému Ing. T. by vyžadovalo vypracovanie nového geometrického plánu, čo je taktiež neehospodárne. V tejto súvislosti pripomenul, že predkladanie dôkazov, ktorými by žalovaní preukazovali svoje tvrdenia bolo ich úlohou, mali dostatočný časový priestor na predloženie iného riešenia sporu, iný geometrický plán, iný návrh na riešenie vyporiadania podielového spoluvlastníctva, čo neurobili. V spore bol žalobkyňami predložený geometrický plán, ktorý umožňuje reálnu delbu nehnuteľností, a preto podielové spoluvlastníctvo zrušil a vyporiadal spôsobom, ktorý bol v spore riadne zdokladovaný a podložený geometrickým plánom. Návrh rozdelenia sporných pozemkov podľa Ing. T. je riešenie, ktoré je niekoľko desaťročí stranami sporu v podstate akceptované, rešpektované, pozemky sú v teréne podľa návrhu rozdelenia Ing. T. fakticky rozdelené a takto sú aj stranami sporu roky užívané. Riešenie rešpektuje situáciu ako sú nehnuteľnosti reálne užívané nie niekoľko rokov, ale prakticky od podania žalobného návrhu v roku 1987. Pri posudzovaní reálnej deliteľnosti pozemku zoberal do úvahy aj možnosť prístupu ku komunikáciám, čo bola okolnosť, na ktorú upozorňoval vo svojom rozhodnutí i súd druhej inštancie. V spore nebolo sporné, že žalovaní majú prístup ku komunikácii, po rozdelení nehnuteľnosti im tento prístup zostáva zachovaný a tento už v súčasnosti aj využívajú. Aj zo záverov znaleckého posudku táto skutočnosť vyplýva, takže túto podmienku považoval za splnenú. Súdna teória dáva za pravdu argumentácii žalobkyň, že prekážkou reálneho rozdelenia nie je skutočnosť, že po rozdelení vznikajú určité obmedzenia, preto za prekážku pri vyporiadaní nepovažoval vynútené investície spojené s vybudovaním príjazdovej cesty k garáži v dome žalovaných, pričom žalovaná prístup autom k domu doteraz nevyužívala. V spore bolo preukázané, že žalovaní nemajú, ani v čase rozhodovania, zabezpečený prístup k domu motorovým vozidlom, nakoľko k domu podľa vyjadrenia znalca pri ohliadke vedie nespevnený chodník pre peších. Prístup z verejnej komunikácie však žalovaní využívajú, pozemok je prístupný z Obilnej ulice, v uličnom plote je z pletiva urobená diera, vstup na pozemky nie je zabezpečený proti vniknutiu cudzími osobami (konštatovanie v znaleckom posudku). Takýto prístup žalovaní využívajú už vyše tridsať rokov a je ním nespevnený chodník k domu. Zriadenie vecného bremena, tak ako ho navrhovala žalovaná (pravdepodobne žalovaná v I. rade, poznámka odvolacieho súdu) zväžil a dospel k záveru, že riešenie, ktoré navrhol znalec v znaleckom posudku, teda reálne rozdelenie vytvorením nových parciel a zriadenie prístupu na pozemok žalovaných je reálnejšie a lepšie riešenie ako zradenie vecného bremena. Takémuto riešeniu by dal prednosť v prípade, ak by pozemok žalovaných nemal prístup k verejnej komunikácii, čo nie je prejednávaný prípad. Zriadenie vecného bremena v tomto prípade nebolo opodstatnené. Navyše žalovaní v spore nepredložili žiaden dôkaz, na základe ktorého by súd zriadenie vecného bremena mohol vykonať. Znaleckým posudkom znalkyne Ing. Y. L. bola stanovená aktuálna hodnota predmetných nehnuteľností. Novovytvorená parcela č. XXXX/X bola ocenená na sumu 25.164,80 € a parcela č. XXXX/XX na sumu 37.589,92 €, ktoré pripadli do spoluvlastníctva žalobcov, pričom ich hodnota predstavuje spolu sumu 62.754,72 €. Hodnota nehnuteľností, ktoré podľa rozhodnutia pripadnú do spoluvlastníctva žalovaných predstavuje podľa aktuálneho znaleckého posudku sumu 69.517,76 €. Rozdiel v ich hodnote, ktorú prisúdil žalobcom a žalovaným predstavuje sumu 6.763,04 €. Žalobkyne od začiatku sporu nepožadovali vyplatenie rozdielu, na tomto stanovisku zotrvali aj po zrušení a vrátení veci na nové konanie. Žalovaní žiadali zaplatenie sumy 20.000 € ako kompenzáciu pri vyporiadaní v širšom zmysle slova, nakoľko je potrebné vybudovať novú cestu, avšak nepredložili žiaden dôkaz, ktorým by preukázali výšku nákladov. V spore bol predložený iba znalecký posudok znalca Ing. K. E. č. XX/XX, zo dňa 31.8.1998, v ktorom znalec odhadol náklady na vybudovanie prístupovej cesty do garáže domu žalovaných na sumu 21.714,- Kčs a spolu s nákladmi na odstránenie porastov to vyčíslil na sumu 22.982,- Kčs, v prepočte cca 763,- €. Je zrejmé, že rozdiel v hodnote prikázaných nehnuteľností vo výške 6.763,04 € je schopný kompenzovať v spore preukázané náklady na vybudovanie prístupovej cesty k domu žalovaných, preto žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na finančné vyrovnanie titulom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva.

3.2. Výrok o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanoveniami § 255, § 262 ods. 2 C.s.p. a obom žalovaným uložil povinnosť nahradiť obom žalobkyňami, ktoré mali vo veci úspech náhradu trov konania v plnej výške. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

4. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná v I. rade dôvodiac ustanovením § 365 ods. 1 písm. f/, h/ C.s.p. (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Uviedla, že žalobca predložil znalecký posudok zo dňa 29.9.2020, č. XXX, v ktorom sa znalkyňa v bode 2.6. na

strane 8 vyjadřila k jazierku nachádzajúcemu sa na parcele č. XXXX/XX, kde konštatuje, že nebolo predložené stavebné povolenie na výstavbu vodnej stavby a ani kolaudačné rozhodnutie. K týmto skutočnostiam konštatovala, že ide o prirodzené jazero, ktoré na danom mieste existovalo už v čase nadobudnutia vlastníckeho práva k pozemku parcela č. XXXX/XX právnymi predchodcami žalovaných a slúžilo ako napájadlo. Vzhľadom na jeho prirodzený pôvod sa ich právni predchodcovia rozhodli toto jazero zachovať a jeho existencii prispôbili aj osadenie stavby ich rodinného domu na pozemku. Tak ako znalkyňa správne uviedla „jazero sa nachádza približne 40 m od toku Čiernej vody a podzemná voda je v širokom okolí vodného toku priamo závislá na hladine vody v toku. Teda podzemná voda stúpa alebo naopak klesá v závislosti od hladiny v toku Čierna voda. Do predmetného jazierka neexistuje ani prítok vody a neexistuje ani odber vody z predmetného jazierka. Hladina jazierka je preto priamo závislá od hladiny vody v potoku Čierna Voda - ide o efekt spojených nádob.“ Zotrvála na tom, že toto jazero je prirodzeným prírodným prvkom a nie je možné zasiahnuť do neho svojvoľne a zasypať jeho časť, či ho akýmkoľvek iným spôsobom narušiť, nakoľko takýmto neprírodným zásahom by mohlo dôjsť k narušeniu prirodzeného prepojenia podzemnej vody a vody v toku potoka, čo by mohlo mať za následok zaplavenie ich rodinného domu. Ďalej v priestore, ktorý bol súdom označený ako priestor dostatočný na vybudovanie príjazdovej komunikácie je uložené plynové potrubie, vodovodná prípojka aj s vodovodnou šachtou. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď konštatoval, že oni majú vytvorený dostatočný priestor na vybudovanie prístupovej cesty k rodinnému domu v ich podielovom spoluvlastníctve. Poukázala na svoje opakované námietky, že vybudovaná brána i príjazdová komunikácia, ktoré by pripadli po rozhodnutí obom žalobkyniam, boli budované výlučne ako príslušenstvo hlavnej stavby a tou je rodinný dom súpisné č. XXX/X a stavba rodinného domu súpisné č. XXX/XA vo vlastníctve žalobkýň v 1., 2. rade vznikla prestavbou pôvodnej garáže, ktorá rovnako slúžila rodinnému domu v ich vlastníctve. Zotrvála na tom, že by spravodlivému usporiadaniu veci zodpovedalo rozdelenie pozemkov a zároveň, aby obom žalovaným a ich právnym nástupcom bolo priznané právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého návrh špecifikovala v odvolaní, čím by bol zabezpečený nerušený prejazd a prechod a užívanie nehnuteľností v ich vlastníctve, bez zásahov do jazierka a potreby finančne náročných stavebných prác v podobe budovania novej príjazdovej komunikácie a brány, ktorá nie je do dnešného dňa samostatne vybudovaná. Prvostupňový (správne prvoinštančný, poznámka odvolacieho súdu) súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď mal za to, že majú dostatočne zabezpečený vjazd a vstup k svojej stavbe cez novovytvorenú parcelu č. XXXX/XX a nie je potrebné zriadiť v ich prospech vecné bremeno, ktoré by im umožňovalo vstup po pôvodnej vstupnej ceste cez pôvodnú vstupnú bránu. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vyporiadal aj podielové spoluvlastníctvo k príjazdovej komunikácii a vstupnej bráne a tak sa mal zaoberať i otázkou finančnej kompenzácie, pretože obom žalobkyniam priznal výlučné vlastnícke právo k existujúcej príjazdovej ceste pôvodne budovanej pre rodinný dom v ich vlastníctve i k vstupnej bráne, ktorá umožňuje vstup peši i motorovým vozidlom k ich rodinnému domu. Finančná kompenzácia im priznaná nebola, hoci ak by akceptovali spôsob rozdelenia podielového spoluvlastníctva, budú si musieť vybudovať, pričom je otázne, či to bude vôbec reálne, v danom mieste úplne novú príjazdovú cestu v stiesnenom priestore, kde bude potrebné čiastočné zasypanie alebo premostenie prírodného jazera a zároveň treba vziať do úvahy existujúce potrubie plynu, vody a vodovodnú šachtu v danom priestore. Budovanie takejto komunikácie si vyžiada vyššie finančné náklady, ako by museli vynaložiť obe žalobkyne, ak by si budovali príjazdovú komunikáciu na pozemku, ktorý bol priznaný im. Potrebu vybudovania vecného bremena a finančnej kompenzácie opiera aj o rozhodnutie krajského súdu zo dňa 12.12.1988, č.k. (správne sp.zn., poznámka odvolacieho súdu) 14 Co 452/1988. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže nezriadil v ich prospech vecné bremeno, ktoré by im umožňovalo prechod, prejazd a uloženie sietí potrebných k riadnemu užívaniu stavby rodinného domu v ich vlastníctve alebo im aspoň nepriznal finančnú kompenzáciu na vybudovanie finančne a technicky náročnej príjazdovej komunikácie a novej vstupnej brány, ktoré v celom rozsahu zabrali obe žalobkyne. V bode 5. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal prvoinštančný súd na zrušujúce rozhodnutie zo dňa 12.12.1988, č.k. 14 Co 452/1988-125, v ktorom odvolací súd uviedol, že sa súd prvého stupňa nezaoberal možnosťou zriadenia vecného bremena a rozdelenie pozemkov bez riešenia otázky prístupovej cesty k ich domu a že vykonal rozdelenie tak, že oni nemajú zabezpečený prístup do rodinného domu, ktorý nedostatok, vytknutý ešte v roku 1988, nebol odstránený ani napadnutým rozhodnutím. Odvolaciemu súdu preto navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a rozhodnúť podľa návrhu uvedeného v odvolaní.

5. Žalobkyňa v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej v I. rade uviedla, že na posúdenie funkcie jazierka, možných následkov, ktoré môžu nastať po zásahu do jazierka a na možnosť vybudovať prístupovú cestu nepochybne treba odborné znalosti. Žalovaná v I. rade počas súdneho konania nepreukázala, že by bola kvalifikovaná na odborné posúdenie funkcie jazierka a možnosti vybudovania prístupovej cesty. Ona a žalobkyňa v 2. rade predložili znalecký posudok spĺňajúci zákonné podmienky relevantného dôkazu podľa ustanovenia § 206 a nasl. C.s.p. Poukázala na stranu 13 bod 2 znaleckého posudku č. XXX, zo dňa 29.9.2020, v ktorom znalkyňa Ing. Y. L. výslovne uviedla, že „plynové potrubie údajne vedené popri plote nie je dôvodom na znemožnenie vybudovania prístupovej komunikácie“, stranu 13 bod 3, že „Okrasné jazierko neplní žiadnu z úloh uvedených majiteľkou (žalovanou v I. rade - pozn.) a nemá žiadnu funkčnú hodnotu“ i stranu 8, v ktorom bode 2.6. znalkyňa jednoznačne deklaruje, že „Jazierko neplní žiadnu ochrannú alebo inú funkciu vodohospodárskeho významu. Jeho existencia nemá vplyv na hladinu podzemnej vody v okolí a podzemnú vodu ako takú v okolí. Jeho funkcia je výhradne estetická.“ Nakoľko, ani jeden zo žalovaných nepredložil žiadny relevantný dôkaz spĺňajúci podmienky § 206 a nasl. C.s.p., ktorým by podložili svoje domnienky o funkcii jazierka a nemožnosti zásahu do neho a vybudovania prístupovej cesty k domu so súpisným č. XXX. cez pozemok parcelné č. XXXX/XX (neuniesli dôkazné bremeno), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k správnym skutkovým zisteniam a napadnutý rozsudok je vecne správny. K tvrdeniam uvedeným v odvolaní o nemožnosti vybudovať prístupovú cestu k domu so súpisným č. XXX, cez pozemok parcelné č. XXXX/XX, pre uložené plynové vedenie poukázala na ustanovenie § 142 ods. 3 Občianskeho zákonníka a rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 22 Cdo 1715/2010. Žalovaná v I. rade má nepochybne zaistený prístup k svojmu domu súpisné č. XXX aj bez toho, aby obmedzovala ju a druhú žalobkyňu ako podielové spoluvlastníčky pozemku parcelné č. XXXX/X a č. XXXX/XX. Samotná žalovaná v I. rade potvrdila, že prístupová cesta mohla viesť logicky len po garáž postavenú na parcele č. XXXX/X (aktuálne k domu súpisné č. XXX) a nikdy nebola vybudovaná až k domu súpisné č. XXX, pretože v tejto časti sporných pozemkov nebola vybudovaná garáž pre účely parkovania motorového vozidla; takáto garáž bola vybudovaná na parcele č. XXXX/X. Existenciu prístupovej cesty od verejnej komunikácie až k domu súpisné č. XXX vylúčila i svedkyňa H. V. (bod 11. odôvodnenia napadnutého rozsudku), ktorá potvrdila status quo, ktorý platí už niekoľko desaťročí. Nevidí žiadny právny dôvod na zriadenie vecného bremena v znení navrhnutom žalovanou v I. rade. Bezodplatným zriadením vecného bremena by došlo k porušeniu ústavného práva oboch žalobkýň garantované v čl. 20 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Dodala, že žalovaná v I. rade nepredložila ani len geometrický plán, z ktorého by vyplýval nevyhnutný rozsah navrhovaného vecného bremena tak, aby bol zabezpečený účel sledovaný žalovanou v I. rade. Je nepochybné, že zriadiť vecné bremeno na celej výmere parcel č. XXXX/X a č. XXXX/XX je v každom prípade neprípustné. K odvolacej námietke, že súd prvej inštancie vyporiadal aj podielové spoluvlastníctvo k prístupovej komunikácii a vstupnej bráne a tak mal povinnosť zaoberať sa aj finančnou kompenzáciou uviedla, že žalovaný v II. rade nepodal odvolanie proti napadnutému rozsudku, z čoho jednoznačne vyplýva, že s jeho výrokmi súhlasí. Žalovaná v I. rade nie je žiadnym spôsobom oprávnená zasahovať do práv žalovaného v II. rade tým spôsobom, že pre neho žiada buď zriadenie vecného bremena alebo finančné plnenie, resp. akúkoľvek zmenu napadnutého rozsudku v jeho prospech alebo neprospech. Dala do pozornosti, že od 1.7.2016 je účinný Civilný sporový poriadok, ktorý je ovládaný zásadou kontradiktórnosti vyjadrenou v čl. 8 C.s.p. Žalovaná v I. rade síce požaduje finančné plnenie od nej a druhej žalobkyne, ale po dobu celého súdneho konania, t.j. za viac ako 30 rokov nepredložila jediný dôkaz, ktorý by jej požiadavku odôvodňoval. Nie je zrejme ako žalovaná v I. rade dospela k výške požadovaného finančného vysporiadania pre seba v rozsahu 15.000,- € a pre žalovaného v II. rade 5.000,- € a na akom skutkovom základe, teda čo presne by mala táto suma kompenzovať (napr. vybudovanie betónovej cesty, cesty zo zámkovej dlažby, asfaltovú cestu, chýbajú parametre cesty - dĺžka a šírka, či má kompenzácia pokrývať len materiál alebo aj prácu a v akom pomere a mnoho ďalších relevantných skutočností). Dodala, že k domu vo vlastníctve žalovanej v I. rade v súčasnosti nevedie a ani nikdy nevedla prístupová cesta cez pozemky parcela č. XXXX/X a č. XXXX/XX, takže kvalita prístupu žalovanej v I. rade do svojho domu súpisné č. XXX je rovnaká či už cez pozemok parcelné č. XXXX/XX, ktorej je spoluvlastníčkou, alebo parcelu č. XXXX/X a č. XXXX/XX v spoluvlastníctve oboch žalobkýň. Preto neexistuje žiadny relevantný dôvod čo i len uvažovať nad akoukoľvek finančnou kompenzáciou z jej strany a žalobkyne v 2. rade. Odvolaciemu súdu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdiť; žiadala náhradu trov odvolacieho konania.

6. Žalobkyňa v 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej v I. rade uviedla, že nesúhlasí s tvrdeniami žalovanej v I. rade uvedenými v odvolaní a stotožnila sa v plnom rozsahu s vyjadreniami a argumentáciou obsiahnutou vo vyjadrení žalobkyne v 1. rade k odvolaniu. Má za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správny m skutkovým zisteniam, napadnutý rozsudok vychádza zo správneho právneho posúdenia veci s tým, že žalovaná v I. rade neunesla dôkazné bremeno. V tomto prípade sa jedná o neštandardne dlhý súdny spor v trvaní 33 rokov, celé súdne konanie je podľa nej neúmerne predlžované, najmä postupom zo strany žalovanej v I. rade, ktorá síce využíva svoje procesné právo na podanie odvolania, ale napáda súdne rozhodnutie, ktoré nepochybne deklaruje skutkový stav a užívanie nehnuteľností tak, ako sú stranami sporu užívané posledných cca 30 rokov. Podané odvolanie je teda dôvodné hodnotiť len ako snahu spôsobovať prieťahy v konaní. Umelé predlžovanie zotrvania vo formálnom spoluvlastníctve, dlhotrvajúci súdny spor a s tým súvisiaca právna neistota na strane oboch žalobkýň majú výrazný vplyv na ich zdravotný stav i majetkové pomery. Právoplatné skončenie predmetného súdneho sporu je nanajvýš žiaduce v záujme ochrany práv žalobkýň v 1., 2. rade garantovaných v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolaciemu súdu navrhla napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu v celom rozsahu potvrdiť; žiadala troj odvolacieho konania.

7. Žalovaná v I. rade vo vyjadrení k vyjadreniam oboch žalobkýň k jej odvolaniu uviedla, že zotráva v celom rozsahu na podanom odvolaní i dôvodoch tam uvedených. K tvrdeniam žalobkyne v 1. rade, že vraj potvrdila, že cez pozemky parcela č. XXXX/X a č. XXXX/XX v súčasnosti nevedie a vraj ani nikdy nevedla prístupová cesta, nakoľko rodinný dom oboch žalobkýň vznikol prestavaním garáže konštatovala, že nevie z akého dôvodu sa uchýlila žalobkyňa v 1. rade k takýmto tvrdeniam, nakoľko obe žalobkyne musia mať vedomosť o tom, že v rodinnom dome súpisné č. XXX/X v podielovom spoluvlastníctve oboch žalovaných sa nachádza garáž a nerozumie prečo zavádzajú súd takýmito tvrdeniami. V čase, keď sa otec žalovaných oženil so žalobkyňou v 1. rade boli jeho deti, ktoré sú v tomto konaní žalované, už plnoleté, v domácnosti mali viacero áut, a preto mali i viacero garáží. Uvedené tvrdenie je absolútne zmätočné a v žiadnom prípade nepotvrďuje tvrdenia, že by cesta, ktorej sa domáha, neexistovala. Cesta vždy existovala a v dôsledku rozhodnutia súdu, ktorým bola parcela, po ktorej vedie cesta prisúdená obom žalobkyniam, došlo k znehodnoteniu rodinného domu v spoluvlastníctve oboch žalovaných. K vyjadreniu svedkyne V. sa vyjadriť nevie, nakoľko s ním nebola oboznámená, je to nová skutočnosť, ktorá nebola v konaní prejednaná. Predložila rozhodnutie Komisie výstavby a dopravy pri MNV v Bernolákove zo dňa 8.11.1988, č. XXXX/XX, ktorým bola zastavená stavba započatá žalobkyňou v 1. rade, ktorá bez náležitého stavebného povolenia začala stavať oplotenie na rozdelenie pozemkov podľa jej vlastného uváženia bez náležitých spoluvlastníckych dohôd, či súdnych rozhodnutí. Jednoducho svojvoľne pristúpila k delbe pozemkov podľa svojho uváženia a dnes to prezentuje ako dlhodobé užívanie, čo nie je pravda, jednalo sa výlučne o jednostranný svojvoľný zásah. K argumentácii žalobkyne v 1. rade v jej vyjadrení, že po dobu celých 30 rokov trvania súdneho konania vraj nepredložila jediný dôkaz, ktorý by jej požiadavku na finančnú kompenzáciu za zabratú cestu a bránu odôvodňoval, uviedla, že i súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku v bodoch 14. a 40. poukázal na jej požiadavky ohľadne finančného vyrovnania, ktoré boli dôvodom vrátenia veci na ďalšie konanie podľa uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12.12.1988, sp.zn. 14Co 452/88. Namietala stále tie isté vady, ktoré už namietala v odvolaní proti prvému rozhodnutiu, pričom prvoinštančný súd ani po 32 rokoch neskúmal skutočnosti, pre ktoré bol zrušený uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12.12.1988, rozsudok zo dňa 10.9.1988 a vydal opäť rozhodnutie, ktorým nerešpektoval práva oboch žalovaných na prístup k rodinnému domu v ich podielovom spoluvlastníctve a ich odsudzuje na značnú finančnú investíciu do budovania novej brány a prístupovej cesty, ktoré existujú a boli budované ako príslušenstvo ich rodinného domu súpisné č. XXX/X. Poukázala na znalecký posudok znalkyne Ing. Y. L., ktorá sa vyjadrila k charakteru jazera a vybudovaniu rodinného domu súpisné č. XXX/XA. Dodala, že je smutné, že ani po 32 rokoch súdneho konania nedospel súd k rozsudku, ktorý by priznával rovnocenné postavenie obom stranám sporu tak, ako to zaručuje zákon a opätovne ako pred 32 rokmi, oberá oboch žalovaných o prístup k ich rodinnému domu, ktorý bol v prvom rade budovaný pre tento dom, nakoľko dom vo vlastníctve žalobkýň sa nachádza priamo pri ceste a samostatnú príjazdovú cestu nepotrebuje. Napadnutým rozsudkom sa znižuje i hodnota rodinného domu súpisné č. XXX/X vo vlastníctve oboch žalovaných, pretože prvoinštančný súd svojím rozhodnutím spôsobil, že tento dom nie je možné plnohodnotne užívať, nakoľko cesta do garáže mu je odňatá a jeho vlastníci sú odsúdení na provizórny štrkový chodník, ktorý umožňuje len peší prístup k domu. V prípade potreby sa k tomuto rodinnému domu nedostanú ani záchranné zložky (požiarnici, zdravotníci), čím opäť súd prvej inštancie neprimerane zasiahol do vlastníckych, ale aj osobných práv žalovaných a odoprel im právo na

tieto záchranné zložky v prípade potreby. Napadnuté rozhodnutie tak vnímajú aj dnes ako nevyvážený a zvýhodňujúci žalované, keď im priznáva v podstate práva na užívanie cesty i vstupnej brány a zaručuje im nerušený priamy vstup i pre záchranné zložky, zatiaľ čo ona a žalovaný v II. rade si majú vystačiť s dierou v plote namiesto brány a štrkovým chodníkom pre peších a v prípade potreby si majú poradiť sami. Zotrvala na odvolacom návrhu s tým, že ponecháva na zváženie aj zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Žalobkyňa v 1. rade k vyjadreniu žalovanej v I. rade k jej vyjadreniu k odvolaniu žalovanej v I. rade uviedla, že žalovaná v I. rade neuvádza žiadne nové skutočnosti, svoje doterajšie tvrdenia nepodporila žiadnymi dôkazmi, ktoré by bolo možné predložiť v odvolacom konaní. Vo svojom predchádzajúcom vyjadrení sa podrobne zaoberala celou doterajšou argumentáciou žalovanej v I. rade a vyjadrila sa k veci ako s oporou v zákone, tak i odbornom názore vyjadrenom v znaleckom posudku Ing. Y. L., z dôvodu ktorého už nepovažuje za potrebné sa ďalej vyjadrovať. Zotrvala na odvolacom návrhu.

9. Žalobkyňa v 2. rade k vyjadreniu žalovanej v I. rade k jej vyjadreniu k odvolaniu žalovanej v I. rade uviedla, že nepovažuje za potrebné sa vyjadrovať k predmetnému vyjadreniu, pretože z jej pohľadu sa v ňom neuvádzajú žiadne nové skutočnosti, resp. tvrdenia, ktoré by boli v konaní pred príslušným prvostupňovým (správne prvoinštančným, poznámka odvolacieho súdu) súdom podložené dôkazmi. Zotrvala na odvolacom návrhu.

10. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 470 ods. 1, ods. 2, § 379, § 380 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je možné potvrdiť, ani zmeniť.

11. V predmetnej veci ide v poradí o druhý rozsudok súdu prvej inštancie; rozsudkom v poradí prvom zo dňa 19.9.1988, č.k. 11 C 182/87-45, zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území R., zapísaný na Správe geodézie a kartografie stredisko Bratislava - vidiek na liste vlastníctva č. XXX, parcela č. XXXX/XX, dvor, zastavaná plocha vo výmere 884 m², parcela č. XXXX/XX, záhrady vo výmere 478 m², parcela č. XXXX/X, dvor, zastavaná plocha vo výmere 320 m²; do vlastníctva oboch žalobkyň prikázal parcelu č. XXXX/X, zastavaná plocha vo výmere 204 m², parcelu č. XXXX/XX, záhrady vo výmere 581 m², v podieloch 3 pre žalobkyňu v 1. rade a 1 pre žalobkyňu v 2. rade, podľa geometrického plánu č. X/XX, vypracovaného Ing. C. T. v znaleckom posudku tvoriacom súčasť spisu; do vlastníctva žalovaných v I., II. rade prikázal parcelu č. XXXX/XX, zastavaná plocha vo výmere 897 m² v podieloch 1 pre žalovanú v I. rade a 1 pre žalovaného v II. rade, podľa geometrického plánu č. X/XX vypracovaného Ing. C. T. v znaleckom posudku tvoriacom súčasť spisu; žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania; žalobkyňi v 1. rade a žalovanej v I. rade uložil povinnosť na účet súdu zaplatiť trovy preddavkované štátom, každá po 662,- Kčs, žalovanému v II. rade uložil povinnosť na účet súdu zaplatiť sumu 162,- Kčs, všetci v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku; žalobkyňi v 1. rade uložil povinnosť na účet súdu zaplatiť súdny poplatok za návrh v sume 188,- Kčs v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Krajský súd v Bratislave, ako odvolací súd, na odvolanie žalovanej v I. rade, uznesením zo dňa 12.12.1988, č.k. 14 Co 452/88-125, zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení, okrem iného konštatoval, že rozdelenie pozemkov bez vyriešenia otázky prístupovej cesty k domu, ktorý je v užívaní žalovaných, ako to urobil súd prvého stupňa, nemožno považovať za vecne správne. Súd prvého stupňa pochybil, keď nevykonal ohliadku miesta samého a neusmernil ani znalca na zistenie prístupovej cesty účastníkov k domovým nehnuteľnostiam, ktoré užívajú, napriek tomu, že sa jedná o jednu zo základných otázok, od vyriešenia ktorej je závislé správne a objektívne posúdenie veci.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že od rozhodnutia súdu prvej inštancie uznesením zo dňa 13.1.2014, č.k. 11 C 182/1987-390, ktorým bolo rozhodnuté o pokračovaní v konaní, ktoré bolo prerušené uznesením Okresného súdu Bratislava III. č.k. 11 C 182/1987-171, zo dňa 1.10.1989, sa vo veci uskutočnili tri pojednávania dňa 15.4.2014, 17.6.2014 a 16.9.2014, z ktorých sú vyhotovené písomné zápisnice o pojednávaní (č.l. 396, 401, 414 spisu). Ďalšie pojednávania vo veci sa konali dňa 21.5.2020 a 8.10.2020, z ktorých je vyhotovený len zvukový záznam uložený v registri elektronického súdneho spisu (č.l. 484, 564 spisu). Pojednávanie konané dňa 8.10.2020 bolo odročené na vyhlásenie rozsudku na deň 3.11.2020, z ktorého sa nachádza úradný záznam, v ktorom je uvedené že sa vyhlásenia rozsudku nikto nezúčastnil, že bol vyhlásený rozsudok a zároveň bola daná úprava pre kanceláriu, aby rozsudok

zaslala právnym zástupcom žalobkyne a žalovaným (č.l. 565 spisu). Dňa 14.4.2021 bol predmetný spis predložený Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní žalovanej v I. rade (č.l. 634 spisu), ktorý vrátil spis prípisom zo dňa 23.9.2021 súdu prvej inštancie ako predčasne predložený z dôvodu, že spis na súde prvej inštancie je vedený aj v písomnej forme, avšak z neho nevyplýva, že by zápisnice o pojednávaní konanom dňa 8.10.2020 a o verejnom vyhlásení rozsudku dňa 3.11.2020, boli aj v písomnej forme vyhotovené. Odvolací súd ich písomné vyhotovenie považuje za nevyhnutné (§ 99 C.s.p.) i z dôvodov uvedených v ustanovení § 98, § 99 C.s.p. Absencia písomného vyhotovenia zápisnice o pojednávaní a o verejnom vyhlásení rozsudku, vylučuje splnenie účelu vyplývajúceho z ustanovenia § 97 C.s.p.; porovnaj tiež § 52, § 52a, § 55 vyhlášky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy. Na veci nič nemení ustanovenie § 56 citovanej vyhlášky. Uložil súdu prvej inštancie vypracovať v písomnej forme (v podrobnom znení) zápisnicu o pojednávaní konanom na súde prvej inštancie dňa 8.10.2020, ako aj zápisnicu o verejnom vyhlásení rozsudku dňa 3.11.2020, keďže sa v elektronickom súdnom spise zvukový záznam z verejného vyhlásenia rozsudku nenachádza a tak nie je možné porovnať vyhlásenie rozsudku s jeho písomným vyhotovením a po vykonaní uvedených úkonov opätovne predložiť vec odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní (č.l. 638 spisu). Súd prvej inštancie dňa 25.10.2021 opätovne predložil spis odvolaciemu súdu s prípisom v znení: „Podľa ustanovenia § 99 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len "CSP") ak to súd považuje za vhodné a účelné, spisuje sa o procesných úkonoch aj zápisnica. V zápisnici sa najmä označí prejednávacia vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh procesného úkonu a uvedie sa podstatný obsah prednesov a výroky rozhodnutia. Z tohto ustanovenia nevyplýva povinnosť súdu vyhotovovať zápisnicu z pojednávania, preto zápisnica z pojednávania zo dňa 08.10.2020 sa v spise nenachádza. Odvolaciemu súdu je k dispozícii zvukový záznam z pojednávania. Z rovnakého dôvodu nie je v spise zápisnica z verejného vyhlásenia rozsudku zo dňa 03.11.2020. Zvukový záznam vyhlásenia rozsudku vyhotovený nebol, nakoľko v zmysle ustanovenia § 98 ods. 1 CSP o procesných úkonoch, pri ktorých súd koná so stranou alebo vykonáva dokazovanie, sa vyhotovuje záznam technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku. Takto vyhotovený záznam sa uchová na nosiči dát, ktorý sa po skončení pojednávania pripojí k súdному spisu alebo sa v súdnom spise urobí poznámka, kde je záznam uložený. Dňa 03.11.2020 súd nekonal so stranou sporu, na verejnom vyhlásení rozsudku nebola prítomná žiadna strana sporu a súd nevykonával ani dokazovanie.“ (č.l. 639 spisu).

13.1. Podľa § 98 ods. 1, ods. 2 C.s.p. o procesných úkonoch, pri ktorých súd koná so stranou alebo vykonáva dokazovanie, sa vyhotovuje záznam technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku. Takto vyhotovený záznam sa uchová na nosiči dát, ktorý sa po skončení pojednávania pripojí k súdному spisu alebo sa v súdnom spise urobí poznámka, kde je záznam uložený. Ak strana požiada súd o kópiu záznamu, súd ju vydá bezodkladne. Podrobnosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti.

13.2. Podľa § 99 ods. 1, ods. 2 C.s.p. ak to súd považuje za vhodné a účelné, spisuje sa o procesných úkonoch aj zápisnica. V zápisnici sa najmä označí prejednávacia vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh procesného úkonu a uvedie sa podstatný obsah prednesov a výroky rozhodnutia. Ak strana požiada súd o kópiu zápisnice, súd ju vydá bezodkladne. Podrobnosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti.

13.3. Podľa § 52a vyhlášky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy, ak súd vo veci rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania, o verejnom vyhlásení rozsudku sa spíše zápisnica. Na zápisnicu o verejnom vyhlásení rozsudku sa ustanovenia § 52 vzťahujú primerane.

14. Odvolací súd poukazuje na to, že nová právna úprava vychádza zo zásady preferencie zaznamenávania procesných úkonov súdu technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku a len subsidiárne (ak to považuje súd za vhodné a účelné) je ponechaná možnosť vyhotovenia klasickej písomnej zápisnice. Vyhotovenie klasickej zápisnice o procesnom úkone (zápisnica o pojednávaní, zápisnica o výsluchu, zápisnica o verejnom vyhlásení rozsudku, zápisnica o obhliadke a iné) závisí od úvahy súdu, pričom súd zhodnotí kritérium procesnej ekonómie, vhodnosti a účelnosti. Paralelné zaznamenávanie priebehu procesných úkonov technickými zariadeniami a zápisnicou bude spravidla odôvodnené praktickosťou vedenia konania, zjednodušenou prípravou sudcu na pojednávanie, prehľadnejšou a rýchlejšou orientáciou v spise, predovšetkým pre odvolacie sudy. Ustanovenie § 40 Občianskeho súdneho poriadku (účinný do 30.6.2016) ukladalo povinnosť zaznamenávať s využitím

technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku výlučne pojednávania, podľa novej právnej úpravy je súd povinný tento záznam vyhotoviť už pri všetkých procesných úkonoch, pri ktorých súd koná so stranou alebo ktorými vykonáva dokazovanie. Ak by však išlo o procesný úkon, pri ktorom nie je prítomná žiadna strana sporu a súd ani nevykonáva dokazovanie, nie je povinný tento zvukový záznam vyhotoviť. Tak tomu bude napríklad pri verejnom vyhlásení rozsudku podľa § 219 ods. 3 C.s.p., pokiaľ sa vyhlásenia rozsudku nezúčastní žiadna strana. Pokiaľ sa nevyhotovuje záznam technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku, súd je povinný vyhotoviť klasickú písomnú zápisnicu o procesnom úkone.

15. V danej veci, potom ako nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok, súd prvej inštancie postupoval v zmysle vyššie citovaných ustanovení § 98 ods. 1 a § 99 ods. 1 C.s.p. a z pojednávanií konaných dňa 21.5.2020 a 8.10.2020 nevyhotovil písomné zápisnice, nakoľko tieto zaznamenal technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku, uložil ich do elektronického súdneho spisu, v ktorom sa aj v súčasnosti nachádzajú. Odvolací súd má za to, že prvoinštančný súd pochybil, ak nevyhotovil zvukový záznam alebo písomnú zápisnicu o verejnom vyhlásení rozsudku zo dňa 3.11.2020, čím porušil ustanovenie § 219 ods. 4 C.s.p., podľa ktorého len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný. V tomto ustanovení je zakotvený princíp viazanosti súdu vyhláseným rozsudkom. Uvedené znamená, že pokiaľ súd verejne vyhlási rozsudok, tento jeho výrok ho už zaväzuje. Ak by súd po vyhlásení rozsudku zistil, že rozhodol nesprávne, nemá možnosť rozhodnúť inak. Znenie výroku rozsudku uvedené v zápisnici z pojednávania, na ktorom sa vyhlasuje rozsudok (§ 99 C.s.p.), ako aj zaznamenané vo zvukovom zázname (§ 98 C.s.p.), musí byť v zásade totožné so znením výroku v písomnom vyhotovení rozsudku.

16. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie ignoroval ustanovenia § 98 ods. 1, § 99 ods. 1 C.s.p. i § 52a vyhlášky č. 543/2005 Z.z. a nevyhotovil o verejnom vyhlásení rozsudku zvukový záznam a ani zápisnicu v písomnej podobe, čo sám potvrdil v predkladacej správe zo dňa 21.10.2021, nie je zrejmé, či vyhlásenie rozsudku na verejnom vyhlásení rozsudku dňa 3.11.2010 korešponduje s jeho znením v písomnom vyhotovení rozsudku. Z dôvodu absencie písomnej zápisnice o verejnom vyhlásení rozsudku alebo zvukového záznamu tak odvolací súd nemôže napadnutý rozsudok podrobiť odvolaciemu prieskumu z procesného hľadiska, ale ani z vecných a právnych dôvodov. Odvolací súd dodáva, že ak strana požiada súd o kópiu zápisnice, súd ju vydá bezodkladne (§ 99 ods. 2 C.s.p.). Nie je v danej veci potom jasné akú kópiu zápisnice o verejnom vyhlásení rozsudku by prvoinštančný súd sporovej strane na jej vyžiadanie vydal, keď nevyhotovil písomnú zápisnicu a ani zvukový záznam o verejnom vyhlásení rozsudku. Odvolací súd ešte poukazuje na to, že predmetný spor sa vedie na súde od roku 1987 (ide o tzv. reštančnú vec) a jeho predmetom je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, z dôvodu ktorého je vhodné a účelné spisovať o jednotlivých procesných úkonoch aj klasické písomné zápisnice.

17. Odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie, že sa vôbec nevysporiadal s návrhom žalovanej v I. rade uvedeným na pojednávanií konanom dňa 15.4.2014, v ktorom navrhla, aby medzi vlastníkov bol zaradený aj ďalší účastník (v súčasnosti strana) E..

18. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súd prvej inštancie znova zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. a/, b/ C.s.p., v spojení s § 391 ods. 1 C.s.p.), pričom sa nezaoberal odvolacími námietkami žalovanej v I. rade, keďže došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok a na tieto odvolací súd prihliada, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne rozhodnúť o žalobe oboch žalobkýň, vysporiadať sa s návrhom žalovanej v I. rade o vstupe ďalšieho subjektu do konania, postupovať podľa intencií zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 12.12.1988, č.k. 14 Co 452/88-125, i tohto uznesenia, vykonať vo veci dokazovanie a v prípade potreby vykonať aj také dokazovanie, ktoré strany nenavrhl, keďže konanie bolo začaté za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (§ 185 ods. 1, ods. 2, ods. 3 C.s.p.), t.j. riadne zistiť skutkový stav veci, dôkazy vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 C.s.p., rozhodnúť v súlade s ustanovením § 215 ods. 1, ods. 2 C.s.p., s prihľadnutím na ustanovenie § 217 ods. 1 C.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodiť záver, ktorý je nutné správne a dostatočne odôvodniť v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ustanovenia § 220 ods. 2 C.s.p. s tým, že o jednotlivých procesných úkonoch je potrebné vyhotoviť písomné zápisnice (§ 99 C.s.p.) Podľa § 391 ods. 2 C.s.p. je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

19. Odvolací súd, uvedomujúc si zákonný zákaz opätovného zrušenia rozhodnutia súdu prvej inštancie v zmysle § 390 C.s.p. dospel k záveru, že vzhľadom na tak závažné vyššie uvedené nedostatky v postupe

súdu prvej inštancie, ktoré odvolací súd nemôže odstrániť, nie je možné aby vo veci sám rozhodol. Vzhľadom k uvedenému za daného stavu by odvolací súd rozhodnutím vo veci nahrádzal prvoinštančné rozhodnutie, čím by bolo stranám sporu odopreté právo namietat' správnosť skutkových a právnych záverov na inštančne vyššom súde. Posúdenie podstaty veci v rámci dvojinštančného súdneho konania je súčasťou práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nepostupoval v zmysle § 390 písm. a/ C.s.p. a vo veci nerozhodol sám aj napriek tomu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie už bolo raz odvolacím súdom zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Prvoinštančný súd v novom rozhodnutí rozhodne opätovne o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie, vrátane trov konania vzniknutých stranám v konaní pred odvolacím súdom (§ 396 ods. 1, ods. 3, § 255 a nasl. C.s.p.).

21. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon prípúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).